Lavice Jana Knappa

Řezbovaná lavice má opěradlo z jilmu, ostatní části jsou z buku. Výplety sedáku z pedigu jsou nepůvodní, originální provázkový výplet se dochoval na opěradle a područkách. Soustružená a řezbovaná středová akroterie na opěradle je doplněna zlacenými festony a rozetami. Soustružené nohy jsou ve vrchní části zdobené obdélnou lineární intarzií a jednoduchými stylizovanými květy z bukového masivu. Na zadní straně opěradla se dochoval papírový štítek s tištěným nápisem Museum města Prostějova.

Popis stavu před restaurováním:

Konstrukce lavice byla rozvolněná, po celém povrchu silně několikrát přetíraná voskem a šelakem, silně znečištěným a ztmavlým. Opěradlo bylo připevněno po stranách do područek čtyřmi železnými originálními vruty. Druhotný výplet z pedigu na sedáku byl relativně zachovalý.

Provázkové výplety v opěráku a na područkách se dochovaly původní, pouze s jedním lokálním poškozením na područce.

Chybělo několik rozet, jeden feston a intarzie, spodní části nohou byly opotřebované. Lavice byla místy napadena červotočem a zlacené ozdoby byly přetřeny stříbřenkou.

Postup restaurování:

Nejprve se přistoupilo k demontáži opěradel, rozet a festonů. Druhotné vrstvy povrchové úpravy byly očištěny lihem a jemnou ocelovou vlnou. Uvolněné a chybějící části intarzií byly podlepeny a doplněny.

Lavice byla napuštěna Lignofixem IProfi proti červotoči a vyplněna klihokřídovým tmelem z dřevních pilin, klihu, křídy a benátského terpentýnu.

Na montáž boků lavice do očištěných dlabů byl použit teplý kostní klih. Na povrch rekonstruovaných částí byla nanesena vodová a lihová mořidla Clou a tradiční vosk Ciranova. Byly doplněny chybějící rozety a festony a zatmelena drobná mechanická poškození mobiliáře a stopy po červotoči. Ozdoby na lavici byly po odstranění přebronzování pozlaceny pravým plátkovým zlatem.

Použité technologie a materiály:

teplý kostní klih
plavená křída
dřevní prach
hlinky
benátský terpentýn
vodová a lihová mořidla Clou
benátské mýdlo
Lignofix IProfi
Solakryl BT
masivní lipové a bukové dřevo
plátkové zlato
bolus červený

Muzejní štítek z lavice Jana Knappa

Židle Jana Knappa

Jedná se o dva kusy klasicistních židlí s vyplétaným sedákem a opěradlem. Nohy se kónicky zužují, jsou zdobené řezbou a soustružením. Luby, čili boční strany sedáku, do kterých jsou zapuštěny nohy, jsou dekorovány ozdobnými lištami. V rozích opěradla a na čelním lubu jsou vyřezávané kytičky. Čelní lub má tvarový okraj, boční luby jsou rovné a zdobené po obou stranách lištou. Židle jsou z jilmového dřeva, na výplet sedáku byl použit ratan, na výplet opěradel jutový provázek.

Popis stavu před restaurováním:

Konstrukce první židle byla v daleko horším stavu než ta druhá. Luby byly neodborně připevněné k opěradlu kovovými páskami. Židli chyběla celá levá přední noha, zadní levá noha byla v půlce zlomená. Chyběly ozdobné lišty i pozlacené kytičky. Výplet opěradla byl protržený. Celá židle byla pokryta silnou vrstvou prachu a špíny.

Také konstrukce druhé židle byla ve velmi špatném stavu. Nohy byly rozklížené ve spojích, z boční části byly luby k opěradlu neodborně připevněny pomocí kovových pásků. Na čelním lubu chyběla ozdobná lišta. Vyplétané opěradlo mělo zlomenou pravou část a v rohu bylo opravené spojem přeplátování. Celá židle byla pokryta silnou vrstvou prachu a špíny.

Postup restaurování:

Nejprve bylo nutné židle rozebrat a odstranit kovové pásky, hřebíky v lubech a sedáku a výplet na sedáku a opěradle. Po odstranění výpletu ze sedáku bylo zřejmé, že není původní, na bočních stranách byly patrné původní dírky na výplet. Ty byly pomocí hoblíku odstraněny a hrana byla zarovnána. Sedák byl vyčištěn od špíny, hlíny, prachu, zbytků lepidla a poté znovu zalepen a nově vypleten. Nedostatky se zatmelily a vybrousily.

Na rozích nohou byly vystouplé intarzie, které v některých místech chyběly, pod intarziemi byly ukryty spoje. Poškozené intarzie byly odstraněny a poté mohl být demontován i spoj. Na lubech byly doplněny ozdobné lišty, poté se luby vyčistily pomocí lihu a ocelové brusné vaty. Chybějící části nohou byly doplněny a přilepeny. Dvě nohy byly vlivem užívání kratší. Do spodní části nohou se doplnil materiál na kolíkový spoj, nohy byly vyčištěny a spojeny dohromady s luby. Celá konstrukce byla ošetřena lignofixem proti plísním a houbám.

Rohy lubů byly zdobeny intarziemi, z nichž některé chyběly a jiné byly poškozeny. Chybějící byly vyrobeny znovu a poškozené opraveny a nalepeny na své místo. Opěradlo bylo vylomené a bylo nutno doplnit část materiálu a zhotovit nový spoj. Poté se vyčistilo od nánosu špíny a prachu a byl proveden nový výplet. Nakonec se opěradlo připojilo ke zbytku konstrukce. Konstrukce židle se vybrousila a byl namíchán příslušný odstín hnědého vodového mořidla, které se naneslo ve dvou vrstvách. Po jeho zaschnutí přišla na řadu první vrstva šelakového nátěru a následné přebroušení. Celý proces se dvakrát opakoval a poté byl povrch doleštěn speciálním tampónem, tzv. polnou a olejem na závěrečné leštění politury. V úplném závěru prací byly vyřezány ozdobné kytičky podle předlohy na lavici, která je součástí souboru. Na kytičky byl nanesen křídový podklad a zlacení a byly přilepeny na své místo.

Použité technologie a materiály:

technický líh
lignofix
kostní klih
CLOU tmel na dřevo
Umton retušovací barvy
vodové mořidlo
šelak
dřevo
ratan
jutový provázek
kladivo
páčidlo
dláta
hřebíky
ocelová brusná vata 00
brusné papíry
brusné houbičky
štětce
horkovzdušná pistole
kleště
injekční stříkačka
jehly
špachtle
hoblík
dřevěné kolíky
pilka aj.